

Informatīvais ziņojums par Valsts ieņēmumu dienesta sniegto atbalstu Covid-19 krīzes pārvarēšanai

1. Ievads

Izpildot Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumu Nr. 676 “Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai” 25.¹ punktā noteikto Valsts ieņēmumu dienestam divas reizes mēnesī līdz attiecīgā mēneša piecpadsmitajam datumam un mēneša pēdējai dienai ziņot Ministru kabinetam par atbalsta pieprasījumu tendencēm un atteikumu iemesliem, lai izvērtētu atbalsta sistēmas pilnveidošanas nepieciešamību, Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – VID) informē.

Turpinot komercdarbības atbalsta pasākumu īstenošanu Covid-19 (trešajā Covid-19 izplatības vilnī) izraisīto kaitējumu ietekmes mazināšanai, VID nodrošinājis atbalstu uzņēmumiem un to darbiniekiem, saimnieciskās darbības veicējiem, pašnodarbinātajiem un patentmaksātājiem, piešķirot un izmaksājot [algu subsīdijas atbalstus](#). Izmaksāti valsts atbalsta – [granta – maksājumi](#) uzņēmējiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai un [piešķirti nodokļu nomaksas termiņu pagarinājumi](#).

Grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumos Nr. 676 “Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai”, kas nosaka grantu pieprasīšanas un izmaksas kārtību trešajā Covid-19 izplatības vilnī, publicēti 2021. gada 1. novembrī.

Tajā pašā datumā tika publicēti grozījumi Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumos Nr. 675 “Noteikumi par atbalsta sniegšanu nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 krīzes apstākļos”, kas nosaka algu subsīdijas atbalstu pieprasīšanas un izmaksas kārtību trešajā Covid-19 izplatības vilnī.

VID nekavējoties uzsāka nepieciešamos sagatavošanās darbus: tika pasūtītas un veiktas izmaiņas informācijas sistēmās, noslēgts sadarbības līgums un izstrādāti nepieciešamie risinājumi datu apmaiņai ar Nacionālo veselības dienestu, sagatavoti un publicēti metodiskie materiāli, apmācīti darbinieki, organizētas apmācības nodokļu maksātājiem.

Lai mazinātu uzņēmēju, ko bija skāruši saimnieciskās darbības ierobežojumi, satraukumu, 2021. gada 22. novembrī, nesagaidot Eiropas Komisijas saskaņojumu, VID sāka pieņemt pieteikumus algu subsīdijas un grantu atbalstam un jau pirmajā dienā saņēma 2535 iesniegumus.

Sākot analizēt iesniegumus, kā arī uzklusot uzņēmēju jautājumus, VID secināja, ka virkne uzņēmēju, kas piesakās uz algu subsīdiju, nav uztvēruši būtisku atšķirību no Covid-19 izplatības otrajā vilnī sniegtā dīkstāves un algu subsīdijas atbalsta, proti, ka trešajā Covid-19 izplatības vilnī valsts kompensē pusi no atbalsta mēnesī darbiniekam aprēķinātā atalgojuma. Par minēto secinājumu tika informēta Ekonomikas ministrija, kas tiesiskās skaidrības nolūkā precizēja normatīvo regulējumu.

Ņemot vērā minēto, VID jau no pirmās iesniegumu atbalstam algu subsīdijai pieņemšanas dienas (2021. gada 22. novembris) individuāli informēja nodokļu maksātājus (pa tālruni un Elektroniskās deklarēšanas sistēmā), ka darbinieki atbalstu saņems 50 % apmērā no vidējās bruto darba samaksas par 2021. gada trešo ceturksni tikai gadījumā, ja darbiniekiem bruto darba samaksa konkrētajos atbalsta sniegšanas mēnešos nebūs mazāka kā vidējā 2021. gada trešajā ceturksnī, un aicināja izvērtēt nepieciešamību precizēt darba devēja ziņojumu par atbalsta mēnesi.

Līdz 2022. gada 16. janvārim darba devēji atsauca un atkārtoti iesniedza 1284 subsīdijas iesniegumus par to pašu taksācijas periodu, t.sk. 1008 iesniegumus par 2021. gada oktobri, 274 iesniegumus par 2021. gada novembri, divus iesniegumus par 2021. gada decembri.

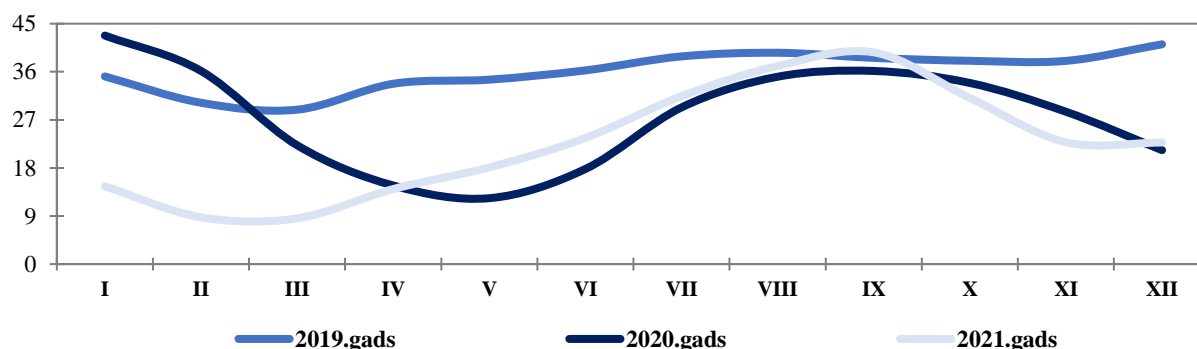
Savukārt gadījumos, kad nodokļu maksātāji precizēja darba devēja ziņojumu pēc lēmuma par atbalsta izmaksu pieņemšanas un par to informēja VID, izmaksājamā atbalsta apmērs tika pārrēķināts un veikta papildus izmaksa, ņemot vērā novēloti iesniegto precizēto darba devēja ziņojumu. Līdz 2022. gada 15. janvārim VID saņēma 12 iesniegumus par pārrēķina veikšanu no 11 nodokļu maksātājiem. Pārrēķina rezultātā 15 darbiniekiem iepriekš izmaksātais atbalsts tika palielināts par 2,8 tūkst. EUR.

VID tādu pat pieeju piemēro arī gadījumos, ja nodokļu maksātājs apstrīd lēmumu par atbalsta izmaksu un apstrīdēšanas procesa laikā konstatē, ka nodokļu maksātājs ir iesniedzis precizētu darba devēja ziņojumu.

Apskatot nodokļu maksātāju, pamatojoties uz kuru iesniegumiem līdz 2022. gada 16. janvārim ir izmaksāti atbalsti algu subsīdijai par kaut vienu periodu no 2021. gada 1. oktobra, nodrošinātos nodokļu (izņemot transportlīdzekļu nodokļus) ieņēmumus, redzams, ka 2021. gadā tie ir 283,72 milj. EUR, 2020. gadā attiecīgi 339,86 milj. EUR un 2019. gadā 446,27 milj. EUR. Lai gan šo nodokļu maksātāju nodrošinātie ieņēmumi skatījumā pa gadiem samazinās, tomēr, skatoties pa mēnešiem, redzams, ka nodrošinātie nodokļu ieņēmumi samazinās mēnešos, kad valstī bija ieviesti saimniecisko darbību ierobežojošie pasākumi, bet pārējos mēnešos nodokļu ieņēmumi ir ar pieaugošu tendenci, 2021. gada septembrī pat pārsniedzot iepriekšējo divu gadu rādītājus (1. attēls).

Analizējot nodokļu ieņēmumu datus, jāņem gan vērā, ka no 2021. gada 1. janvāra ir mainījusies kā maksājumu veikšanas, tā uzskaites kārtība. Lai mazinātu administratīvo slogu, 2021. gada 1. janvārī tika ieviests vienotais nodokļu konts, kas nozīmē, ka iepriekšējo vairāk nekā 40 nodokļu kontu vietā visi VID administrētie kopbudžeta iekšzemes maksājumi veicami vienā kontā (muitas nodoklis, kā arī akcīzes nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis, ko piemēro, preces importējot Latvijas Republikas muitas teritorijā, joprojām maksājami kā iepriekš). Vienlaikus VID administrēto ieņēmumu uzskaitē ieviests uzkrājuma princips, kas nozīmē, ka grāmatvedības darījumi un citi notikumi tiek atzīti tad, kad tie rodas, nevis brīdī, kad Valsts kasē saņemts pārskaitījums.

Nodokļu maksātāju, uz kuru iesnieguma pamata līdz 2022.gada 16.janvārim izmaksāti subsīdijas atbalsti par kaut vienu periodu no 2021.gada 1.oktobra, nodrošinātie nodokļu ieņēmumi mēnesī no 2019.gada līdz 2021.gadam, milj. EUR

Ja detalizētāk apskata tos 3847 nodokļu maksātājus, uz kuru kā darba devēju iesniegumu pamata līdz 2022. gada 16. janvārim ir izmaksāti subsīdijas atbalsti par kaut vienu periodu no 2021. gada 1. oktobra, 92,2 % jeb 3547 nodokļu maksātāji bija iesnieguši darba devēja ziņojumus par kaut vienu periodu no 2021. gada jūlija līdz septembrim, 7,7 % bija mikrouzņēmuma nodokļa maksātāji, kuri bija iesnieguši mikrouzņēmuma nodokļa deklarācijas vai atbilstoši jaunajam regulējumam – arī darba devēja ziņojumus par saviem darbiniekiem. Apskatot sīkāk tos nodokļu maksātājus, kas bija iesnieguši kaut vienu darba devēju ziņojumu, kuriem ir lielākais īpatsvars šajā nodokļu maksātāju kopā, lielākoties to nodarbināto vidējie ienākumi 2021. gada 3. ceturksnī, salīdzinot ar attiecīgo periodu 2020. gadā, ir pieauguši (71,4 % no visiem apskatītajiem darba devējiem), savukārt nodarbināto ienākumi ir samazinājušies salīdzināmajos periodos 15,0 % apskatāmo darba devēju.

1. tabula

Informācija par darba devēju, uz kuru iesniegumu pamata līdz 2022. gada 16. janvārim par kaut vienu periodu no 2021. gada 1. oktobra ir izmaksāti subsīdijas atbalsti un kuri iesnieguši darba devēju ziņojumus, vidējiem nodarbināto ienākumiem 2021. gada jūlijā–septembrī, salīdzinot ar 2020. gada atbilstošo periodu

Vidējie ienākumi	Atbalsta pieteicēju skaits	Īpatsvars, %
Palikuši nemainīgi	17	0,5 %
Samazinājušies	531	15,0 %
Palielinājušies	2533	71,4 %
Nav iespējams noteikt, jo nav iesniegtas deklarācijas par 2020. gada atbilstošajiem periodiem vai norādīti ienākumi 0 EUR	466	13,1 %
Kopā	3547	100,0 %

Apkopotā informācija var mainīties atbilstoši nodokļu maksātāju iesniegtajiem pārskatu precizējumiem, ko nosaka likuma “Par nodokļiem un

nodevām” 16. pants, paredzot nodokļu maksātājiem iespēju iesniegt nodokļu administrācijai iesniegumu par pārskata labojumu vai nodokļu (ar nodokli apliekamā objekta) aprēķina precizējumu triju gadu laikā pēc konkrētajos likumos noteiktā maksāšanas termiņa. Turklāt apkopotā informācija var mainīties, ja tiks iesniegti nokavētie pārskati.

Eiropas Komisijas saskaņojums algu subsīdijas programmai tika saņemts 2021. gada 17. decembrī, grantu programmai – 2021. gada 16. decembrī. Tādējādi uz saskaņojuma saņemšanas brīdi VID jau bija iesniegti 21 576 algu subsīdijas iesniegumi un 8950 grantu iesniegumi, kas ir ap 90 % no visiem saņemtajiem iesniegumiem.

Pēc Eiropas Komisijas saskaņojuma saņemšanas algu subsīdijas programmai, apzinoties sabiedrības lielo interesi, VID būtiski pārskatīja darba organizāciju, kas ļāva pirmajās astoņās darba dienās (periodā no 20. decembra līdz 30. decembrim) VID izskatīt 78,2 %, t.i., 14 237 algu subsīdijas iesniegumus.

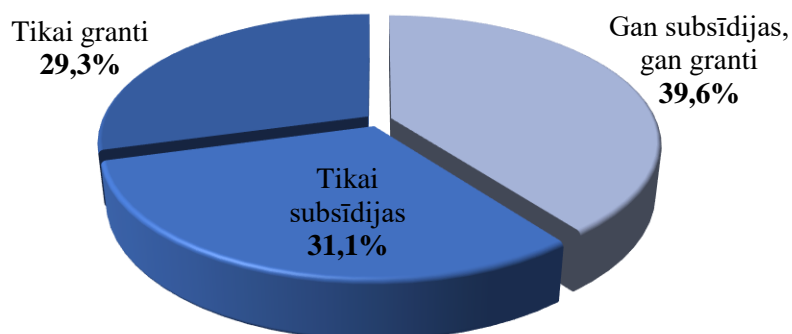
Savukārt pēc Eiropas Komisijas saskaņojuma saņemšanas grantu programmai VID pirmajās astoņās darba dienās izskatīja 20,3 %, t.i., 1938 grantu iesniegumus. Mazāks izskatīto iesniegumu īpatsvars ir skaidrojams ar to, ka grantu iesniegumus varēja sākt izskatīt tikai pēc tam, kad bija pieņemts lēmums par atbalsta algu subsīdijai izmaksu.

2. VID sniegtais atbalsts uzņēmējiem

Līdz 2022. gada 16. janvārim atbalsta piešķiršanai saņemti 35 343 iesniegumi, t.sk. 24 814 iesniegumi subsīdijas atbalsta piešķiršanai un 10 529 iesniegumi granta piešķiršanai. Atbalsts izmaksāts, pamatojoties uz 22 056 iesniegumiem (subsīdijas atbalsts – pēc 16 201 iesnieguma, granti – pēc 5 855 iesniegumiem). Pamatojoties uz 5438 darba devēju 12 345 iesniegumiem, 6490 iesniegumi novirzīti subsīdijas atbalsta izmaksai, bet 5855 iesniegumi – granta izmaksai. Jāatzīmē, ka lielākajai daļai darba devēju izmaksai novirzīti gan subsīdijas, gan granta atbalsta piešķiršanai iesniegtie iesniegumi (2. attēls).

2. attēls

Darba devēju, uz kuru iesniegumu pamata izmaksāts atbalsts, skaita sadalījums pēc izmaksātā atbalsta veida

Līdz 2022. gada 16. janvārim no 75 nodokļu maksātājiem, kuru uzņēmējdarbības forma ir biedrība vai nodibinājums, saņemti 158 iesniegumi, t.sk.

no 43 nodokļu maksātājiem saņemti 74 iesniegumi subsīdijas atbalsta piešķiršanai un no 52 nodokļu maksātājiem 84 iesniegumi grantu piešķiršanai 643,14 tūkst. EUR apmērā.

Līdz 2022. gada 16. janvārim atbalstu izmaksas veiktas, pamatojoties uz 55 nodokļu maksātāju 103 iesniegumiem, t.sk.:

- pamatojoties uz 35 nodokļu maksātāju 59 iesniegumiem, 256 fiziskajām personām izmaksāti 448 subsīdijas atbalsti 147,07 tūkst. EUR apmērā;
- 32 nodokļu maksātājiem, pamatojoties uz 44 iesniegumiem, piešķirti granti 161,96 tūkst. EUR apmērā.

3. VID paveiktais subsīdijas atbalsta saņemšanai

Laikā no 2021. gada 22. novembra līdz 2022. gada 16. janvārim saņemti 24 814 subsīdijas piešķiršanas iesniegumi, t.sk.:

- 9039 darba devēju iesniegumi;
- 14 318 pašnodarbināto personu iesniegumi;
- 1457 patentmaksātāju iesniegumi.

2. tabula

Līdz 2022. gada 16. janvārim saņemtie darba devēju iesniegumi subsīdijas atbalstiem par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Darba devēja pamatdarbības veids (NACE 2. redakcijas pirmā līmeņa (sekcijas) kods)	Darba devēju skaits*	Iesniegumu skaits	Pieprasīto atbalstu skaits	Atbalstam pieteikto darbaņēmēju skaits*
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts (G)	1960	3997	21 193	12 623
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (I)	796	1624	16 679	9010
Citi pakalpojumi (S)**	567	1208	2661	1524
Māksla, izklaide un atpūta (R)	414	883	6713	3185
<i>t.sk. Azartspēles un derības</i>	7	27	4259	1741
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (M)	193	317	709	444
Izglītība (P)	147	275	510	325
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (N)	128	232	1019	670
Operācijas ar nekustamo īpašumu (L)	103	189	755	444
Transports un uzglabāšana (H)	95	166	555	339
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi (J)	49	81	383	218
Veselība un sociālā aprūpe (Q)	39	62	434	259
Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās (T)	2	5	6	3
Kopā	4479	9039	51 617	28 315

* Statistika apkopota pēc iesniegumā norādītā nodokļu maksātāja pamatdarbības veida. Iesnieguma iesniedzējs var mainīt pamatdarbības veidu, tādējādi var iesniegt iesniegumus atbalsta piešķiršanai, norādot atšķirīgu pamatdarbības veidu.

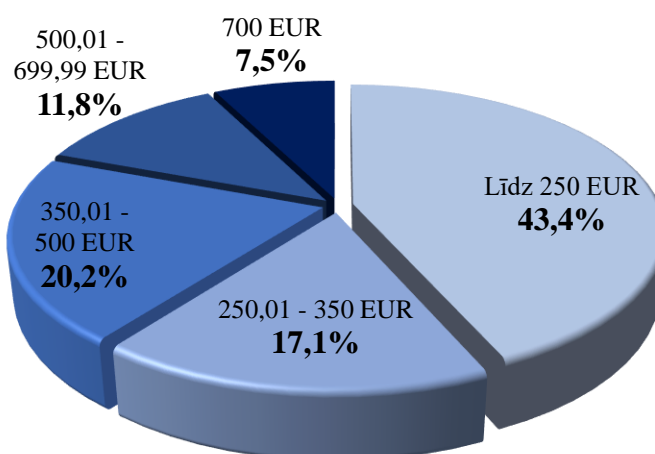
** Frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi, fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi u.c.

Līdz 2022. gada 16. janvārim par periodu no 2021. gada 1. oktobra izmaksāti subsīdiju atbalsti 16 034 674 EUR apmērā pēc 16 201 iesnieguma, t.sk.:

- 14 547 299 EUR pēc 6490 darba devēju iesniegumiem;
- 1 252 141 EUR pēc 8766 pašnodarbināto personu iesniegumiem;
- 235 234 EUR pēc 945 patentmaksātāju iesniegumiem.

3. attēls

Līdz 2022. gada 16. janvārim pēc darba devēju iesniegumiem izmaksāto subsīdijas atbalstu sadalījums pēc to apmēra par periodu no 2021. gada 1. oktobra

3. tabula

Līdz 2022. gada 16. janvārim izmaksātie subsīdijas atbalsti pa nozarēm pēc darba devēju iesniegumiem par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Darba devēja pamatdarbības veids (NACE 2. redakcijas pirmā līmeņa (sekcijas) kods)	Darba devēju skaits*	Iesniegumu skaits	Izmaksāto atbalstu skaits	Atbalstu saņēmušo darba ņēmēju skaits*	Izmaksāto atbalstu kopsumma (tūkst. EUR)
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts (G)	1746	2940	19 850	11 809	6594,83
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (I)	714	1257	14 671	8393	4544,45
Citi pakalpojumi (S)**	507	851	2324	1348	428,87
Māksla, izklaide un atpūta (R)	368	621	5293	2936	1934,83
<i>t.sk. Azartspēles un derības</i>	7	21	3311	1697	1401,78
Izglītība (P)	125	204	415	258	100,55
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība (N)	106	172	909	616	354,29
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi (M)	95	153	388	233	135,42
Operācijas ar nekustamo īpašumu (L)	69	113	549	326	172,44
Transports un uzglabāšana (H)	54	85	218	153	49,92
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi (J)	37	56	332	186	98,74
Veselība un sociālā aprūpe (Q)	25	35	372	221	132,28
Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un	2	3	5	3	0,69

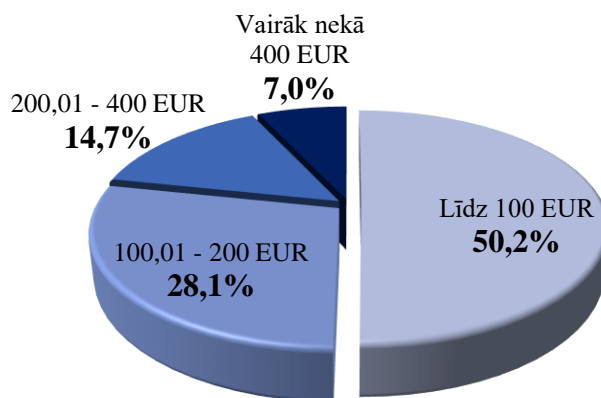
pakalpojumu sniegšana individuālajās mājāsaimniecībās (T)					
Kopā	3847	6490	45 326	25 937	14 547,30

* Statistika apkopota pēc iesniegumā norādītā nodokļu maksātāja pamatdarbības veida. Iesnieguma iesniedzējs var mainīt pamatdarbības veidu, tādējādi var iesniegt iesniegumus atbalsta piešķiršanai, norādot atšķirīgu pamatdarbības veidu.

** Frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi, fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi u.c.

4. attēls

Līdz 2022. gada 16. janvārim pēc pašnodarbināto personu iesniegumiem izmaksāto subsīdijas atbalstu sadalījums pēc to apmēra par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Vidējais izmaksātais subsīdijas atbalsts pārskata periodā:

- pēc darba devēju iesniegumiem 321 EUR;
- pašnodarbinātajām personām 143 EUR;
- patentmaksātājiem 249 EUR.

Subsīdijas atbalsta atteikumi

Subsīdijas atbalsta piešķiršanai atteikti 2608 iesniegumi, t.sk.:

- 726 darba devēju iesniegumi, kas ir 8,0 % no visiem darba devēju iesniegumiem;
- 1775 pašnodarbināto personu iesniegumi, kas ir 12,4 % no pašnodarbināto iesniegumiem;
- 107 patentmaksātāju iesniegumi, kas ir 7,3 % no visiem patentmaksātāju iesniegumiem.

Līdz 2022. gada 16. janvārim atteiktie darba devēju un pašnodarbināto personu iesniegumi subsīdijas atbalsta piešķiršanai par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Apskatāmā kopa		Atteikto darba devēju iesniegumu skaits	Atteikto pašnodarbināto personu iesniegumu skaits
S	Citi pakalpojumi	65	1009
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	213	154
R	Māksla, izklaide un atpūta	62	152
M	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	135	77
P	Izglītība	22	152
I	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	82	11
H	Transports un uzglabāšana	56	27
L	Operācijas ar nekustamo īpašumu	37	35
N	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	32	32
Q	Veselība un sociālā aprūpe	14	33
J	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	8	4
T	Mājsaimniecību kā darba devēju darbība; pašpatēriņa preču ražošana un pakalpojumu sniegšana individuālajās mājsaimniecībās		3
Autoratlīdzību saņēmēji			86
KOPĀ		726	1775

Līdz 2022. gada 16. janvārim atteiktie patentmaksātāju iesniegumi subsīdijas atbalsta piešķiršanai par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Norādītā profesija patentmaksas iesniegumos par periodu, kurā iekļauts 2021. gada oktobris	Atteikto patentmaksātāju iesniegumu skaits
Frizieris un skaistumkopšanas speciālists (piemēram, frizieris, grimētājs, kosmetologs, kosmētiķis, nagu kopšanas speciālists, parūku meistars, pirtnieks, stilists, vizāžists, tetovētājs, dekoratīvās caurduršanas meistars)	58
Tekstila, ādas un tām radniecīgu materiālu mākslas priekšmetu izgatavotājs (piemēram, šuvējs, drēbnieks, piegriezējs)	14
Fotogrāfs, mākslas fotogrāfs, kinooperators un audioieraksta operators	10
Auklis, guvernants, aprūpētājs, skolēnu pavadonis, privātskolotājs	4

Fizioterapijas speciālists (piemēram, fizioterapeits masieris)	4
Vairākas profesijas	4
Apgleznotājs, gravētājs un kodinātājs	3
Juvelieris	3
Kalējs	2
Koka, pinumu un tiem radniecīgu materiālu mākslas priekšmetu izgatavotājs (piemēram, mīksto un koka rotaļlietu izgatavotājs)	2
Podnieks vai tam radniecīgas profesijas speciālists (piemēram, keramiķis)	2
Precīzijas izstrādājumu izgatavotājs (piemēram, pulksteņmeistars)	1
KOPĀ	107

Būtiskākais atteikumu iemesls 60,9 % gadījumu – ieņēmumu samazinājums nav saistīts ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem. Šī iemesla dēļ atbalsts algu subsīdijai ir atteikts 1366 nodokļu maksātājiem, t.sk. 294 darba devējiem, 990 pašnodarbinātajām personām un 82 patentmaksātājiem.

Ņemot vērā Ministru kabineta noteikumus ietvertu regulējumu, ka ieņēmumu samazinājumam jābūt saistītam ar Covid-19 saimnieciskās darbības ierobežojumiem¹, VID, vērtējot iesniegumā norādīto informāciju, papildus neatbalstāmo nozaru sarakstam saimnieciskās darbības ierobežojumus skatīja kopsakarībā ar Ministru kabineta 2021. gada 9. oktobra rīkojumā Nr. 720 “Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” un Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumos Nr. 662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” noteiktajiem ierobežojumiem.

Arī atbilstoši Ekonomikas ministrijas viedoklim primāri, lai kvalificētos atbalstam, nodokļu maksātājam ir jāatbilst noteiktiem kritērijiem, t.i., ieņēmumu/apgrozījuma samazinājumam, un saimnieciskās darbības veicējs Ministru kabineta noteikumu Nr. 675 izpratnē nevar darboties 3. pielikumā minētajās nozarēs vai par periodu no 2021. gada 1. decembra var darboties 4. pielikumā minētajās nozarēs, savukārt Ministru kabineta noteikumu Nr. 676 izpratnē saimnieciskās darbības veicējs nevar darboties 2. pielikumā minētajās nozarēs vai no 2021. gada 1. decembra 3. pielikumā minētajās nozarēs. Attiecīgi, ja saimnieciskās darbības veicējs atbilst šiem kritērijiem, tiek vērtēts, vai saimnieciskās darbības ieņēmumu/apgrozījumu kritums ir saistāms ar Covid-19 ierobežojumiem.

Ņemot vērā minēto, atbalsts algu subsīdijai un atbalsts apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai par laikposmu no 2021. gada oktobra līdz novembrim netika piešķirts kopā 2263 nodokļu maksātājiem, kuri iesniedza iesniegumu par konkrētā atbalsta veida piešķiršanu.

¹ Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumu Nr. 676 “Noteikumi par atbalstu Covid-19 krīzes skartajiem uzņēmumiem apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai” (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr. 676) 4.2. apakšpunkts.

Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumu Nr. 675 “Noteikumi par atbalsta sniegšanu nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 krīzes apstākļos (turpmāk – Ministru kabineta noteikumi Nr. 675) 3.² punkts.

Aplūkojot līdz 2022. gada 16. janvārim kaut vienu iesniegumu atbalsta (subsīdijas un/vai grantu) saņemšanai par periodu no 2021. gada 1. oktobra iesniegušo nodokļu maksātāju skaitu kopsakarā ar attiecīgās nozares nodokļu maksātāju skaitu, lielākais atbalstu pieprasījušo nodokļu maksātāju īpatsvars nozares nodokļu maksātāju skaitā ir vērojams nozarēs, kuras ir skāruši lielākie saimnieciskās darbības ierobežojumi:

- izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumu nozarē atbalstu lūguši 20,3 % no nozares nodokļu maksātāju skaita;
- citu pakalpojumu (frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi, fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi u.c.) nozarē – 12,9 %;
- vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības; automobiļu un motociklu remonta nozarē – 9,0 %.

Apskatot līdz 2022. gada 16. janvārim par periodu no 2021. gada 1. oktobra atteiktos iesniegumus (subsīdijas un/vai grantu), visvairāk ierobežojumiem pakļauto nozarēm atteikto iesniegumu skaits kopējā saņemto iesniegumu skaitā ir neliels:

- izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumu nozares nodokļu maksātājiem atteikti tikai 5,6 % no saņemtajiem iesniegumiem;
- citu pakalpojumu (frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi, fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi u.c.) nozarē – 12,4 %, bet, analizējot šos datus, jāņem vērā, ka šajā nozarē atbalstu pieprasījušo skaitā ir ļoti liels fizisko personu – saimnieciskās darbības veicēju – iesniegumu īpatsvars;
- vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības, automobiļu un motociklu remonta nozarē – 10,1 %.

Līdz 2022. gada 16. janvārim lielākais atteikto iesniegumu īpatsvars par periodu no 2021. gada 1. oktobra saņemto iesniegumu skaitā ir vērojams to nozaru pārstāvjiem, kuri nav bijuši tik aktīvi atbalsta pieprasīšanā, tādējādi varētu secināt, ka arī nozares nodokļu maksātāju saimnieciskā darbība nav bijusi tik ievērojami ierobežota:

- ir atteikti 44,7 % saņemto profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu nozares nodokļu maksātāju iesniegumi, tomēr pieteikušies atbalstam ir tikai 2,2 % nozares nodokļu maksātāju;
- ir atteikti 41,1 % saņemto transporta un uzglabāšanas nozares nodokļu maksātāju iesniegumi, tomēr pieteikušies atbalstam ir tikai 2,3 % no nozares nodokļu maksātāju skaita.

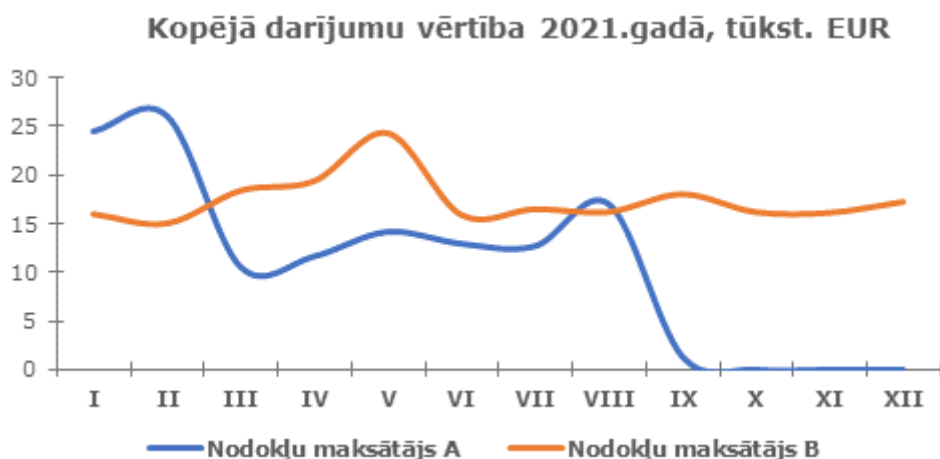
Analizējot šos datus, jāņem gan vērā, ka ne visi līdz 2022. gada 16. janvārim par periodu no 2021. gada 1. oktobra saņemtie iesniegumi ir izskatīti.

Izskatot visus iesniegumus, situācija varētu mainīties.

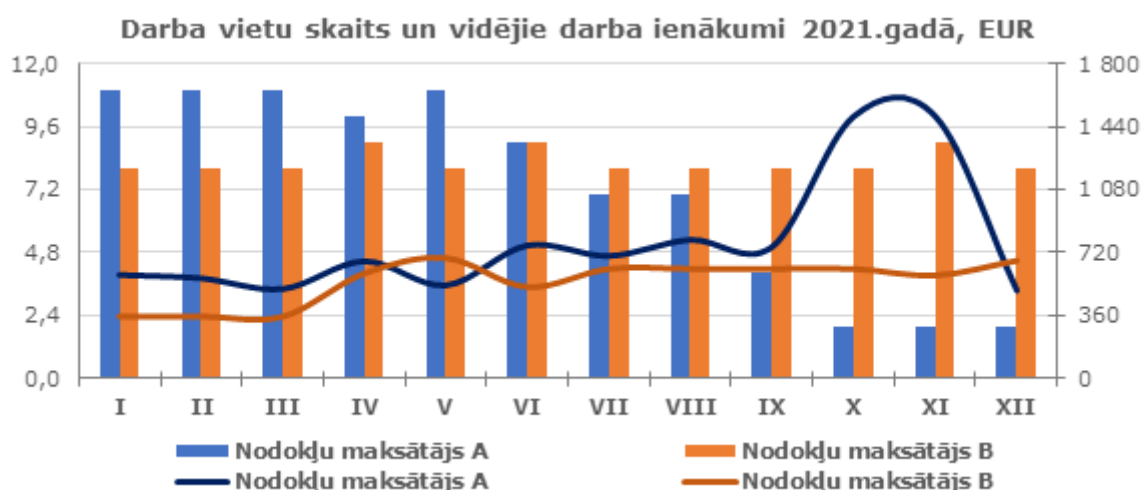
Lai rastu ieskatu, kā nodokļu maksātāji spēj pielāgoties esošajai situācijai, detalizētāk analizēti ēdināšanas pakalpojumu nozares nodokļu maksātāji. Piemēram, sniegti divu nodokļu maksātāju, kuri piedāvā populāro japāņu ēdienu suši, salīdzinājumu. Abi nodokļu maksātāji pēc rādītājiem ir vienlīdzīgi, abi nodarbojas vienā un tajā pašā darbības jomā, abiem ir kvalitatīvi izstrādātas mājaslapas. Kamēr viens nodokļu maksātājs (turpmāk – nodokļu maksātājs B) ir spējis pielāgoties esošajai situācijai, par ko liecina kā kopējās darījumu vērtības noturība ar visai minimālām svārstībām, tā arī darba vietu un atalgojuma stabilitāte, otrs nodokļu

maksātājs (turpmāk – nodokļu maksātājs A), neskatoties uz to, ka gada sākumā uzrādīja augstākus rādītājus nekā pirmais nodokļu maksātājs, nav spējis saglabāt ne apgrozījumu, ne darba vietu skaitu. Nodokļu maksātāja B nodarbināto vidējo ienākumu pieaugums oktobrī un novembrī skaidrojams ar viena nodarbinātā ienākumu apmēru (5. un 6. attēls).

5. attēls

6. attēls

Nodokļu maksātājs B līdz 2022. gada 16. janvārim par periodu no 2021. gada 1. oktobra nav pieprasījis ne subsīdijas, ne grantu atbalstus.

Nodokļu maksātājs A līdz 2022. gada 16. janvārim par periodu no 2021. gada 1. oktobra ir pieprasījis gan subsīdijas, gan grantu atbalstus. Līdz 2022. gada 16. janvārim bija izskatīti trīs no iesniegtajiem četriem iesniegumiem un visi atteikti, jo, izvērtējot sniegto pamatojumu atbalsta nepieciešamībai, ir pieņemts lēmums, ka ieņēmumu samazinājums nav saistīts ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem.

Piemēri par nodokļu maksātāju sniegtajiem paskaidrojumiem par saimnieciskās darbības ieņēmumu/apgrozījuma krituma saistību ar Covid-19 ierobežojumiem sniegti šī informatīvā ziņojuma pielikumā.

Daļa nodokļu maksātāju, kuriem nebija lieguma pilnībā darboties, oktobrī un novembrī saimniecisko darbību nav veikuši vispār (ieņēmumi 0,00 EUR), tas īpaši

raksturīgs pašnodarbinātajiem, kuriem arī pirms atbalsta perioda ieņēmumi bijuši salīdzinoši nelieli.

Daļai atbalsts ir atteikts, jo ieņēmumu kritumu primāri ir ietekmējuši nevis noteiktie ierobežojumi, bet paša nodokļu maksātāja darba organizācija, nepietiekams pieprasījums pēc tā sniegtajiem pakalpojumiem Piemēri, kādos gadījumos VID ir atteicis atbalstu algu subsīdijai, jo nodokļu maksātāju sniegtie paskaidrojumi neizskaidro saimnieciskās darbības ieņēmumu/apgrozījuma krituma saistību ar Covid-19 ierobežojumiem, apkopoti šī informatīvā ziņojuma pielikumā.

Minētie atteikumi neattiecas uz tajās nozarēs strādājošajiem nodokļu maksātājiem, kuri ir iekļauti atbalstāmo nozaru sarakstā² un kuriem aizliegts sniegt klātienē saimnieciskos pakalpojumus, pamatojoties uz visā valsts teritorijā noteikto ārkārtējo situāciju no 2021. gada 11. oktobra līdz 2022. gada 28. februārim. Tādējādi tām nozarēm, kurām ārkārtējās situācijas laikā bija pilnīgs liegums darboties un ieņēmumi bija 0,00 EUR (piemēram, atrakciju un atpūtas parku, citu izklaides un atpūtas darbību, azartspēļu, derību nozarei), VID atbalstu maksāja, ja darbiniekiem atbalsta perioda mēnesī bija bruto darba samaksa.

Tāpat vairākos gadījumos kā ieņēmumu krituma pamatojums tiek norādīta epidemioloģiskā situācija kopumā pasaulē vai citās valstīs, pamatojumi lielākoties ir vispārīgi, daļa nodokļu maksātāju norāda uz pilnīgu liegumu darboties vai klientu plūsmas ierobežojumu, lai gan faktiski ierobežojumi nav noteikti.

Lielais atteikumu skaits liecina, ka nodokļu maksātājiem nav nepārprotamas izpratnes par ieņēmumu samazinājuma saistību ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem.

14,2 % gadījumu subsīdija atteikta tāpēc, ka atbalsta pretendents nav bijuši ienākumi vai darba alga references periodā, proti, 2021. gada jūlijā, augustā, septembrī. Tā kā atbalstu nosaka 50 % apmērā no ienākumiem vai darba algas references periodā, ja minētajā periodā ienākumi nav bijuši, aprēķinātais atbalsta apmērs ir 0.

9,5 % darba devēju atteikta subsīdija, balstoties uz darba ņēmēja kritērijiem, proti, lai arī ir izpildījušies darba devējam noteiktie kritēriji, visiem iesniegumā iekļautajiem darba ņēmējiem nav bijis iespējams faktiski aprēķināt subsīdiju. Galvenais iemesls ir tas, ka konkrētajiem darba ņēmējiem references periodā un/vai atbalsta mēnesī nav deklarēta darba alga. Jāatzīmē, ka pārsvarā šo darba devēju iesniegumos subsīdija tika pieprasīta vienam darbiniekam.

3,6 % gadījumos subsīdija atteikta, jo iesniedzēja nodokļa parāds ir lielāks par 1000 EUR un tam nav piešķirts samaksas grafiks. Saņemot iesniegumu no pretendenta, kam ir nodokļu parāds, VID nekavējoties izvērtē konkrētā nodokļu maksātāja profilu. Subsīdija tiek atteikta gadījumos, kad parāds ir izveidojies ilgākā laika periodā, nodokļu maksātājs ilgstoši vai atkārtoti nav pildījis piešķirtos grafikus,

² Ministru kabineta 2020. gada 10. novembra noteikumu Nr. 675 "Noteikumi par atbalsta sniegšanu nodokļu maksātājiem to darbības turpināšanai Covid-19 krīzes apstākļos" 4. pielikums "Darbības veidi, kuros darba devēji, pašnodarbinātās personas vai patentmaksātāji var kvalificēties algu subsīdijas atbalstam laikposmā no 2021. gada 1. decembra līdz 2022. gada 31. janvārim".

ir uzsākta bezstrīda piedziņa un konstatēta piedziņas neiespējamība. Tāpat subsīdija tiek atteikta gadījumos, kad VID piedāvā nodokļu parādniekam vienoties par samaksas grafiku, bet nodokļu maksātājs atsakās to darīt.

Salīdzinoši neliels skaits iesniegumu – 1,3 % – atteikti saistībā ar vakcinācijas prasību neievērošanu. Jāatzīmē, ka vienā gadījumā VID subsīdiju ir atteicis nepamatoti. Lai pārliecinātos par vakcinācijas prasību ievērošanu, VID saņem datus no Nacionālā veselības dienesta, dati tiek saņemti un apstrādāti automatizēti. Nacionālā veselības dienesta rīcībā nav datu par vakcināciju, kas veikta ārpus Latvijas, tādējādi, pamatojoties uz Nacionālā veselības dienesta datiem, tika atteikta subsīdija, secīgi persona iesniedza dokumentus, kas apliecina Francijā veiktu vakcināciju, un subsīdija tika izmaksāta.

Izvērtējot atteikuma iemeslus nodokļu maksātājiem, kuru uzņēmējdarbības forma ir biedrība vai nodibinājums, algu subsīdijas piešķiršana ir atteikta septiņiem nodokļu maksātājiem, kuriem sešos gadījumos nav izpildījies kāds no kritērijiem saistībā ar darba ņēmējiem, kas nozīmē, lai arī iesnieguma iesniedzējs atbilstu visiem atbalsta piešķiršanas kritērijiem, katram iesniegumā norādītajam darba ņēmējam bijis vismaz viens iemesls, kāpēc atbalsta piešķiršana atteikta, piemēram, nav vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikāta vai nav uzsākta/pabeigta vakcinācija, vai nav ārstu konsilija slēdziena par atļauju nevakcinēties, par attiecīgo periodu izmaksāts slimības pabalsts, nav ienākumu bāzes, bet vienā gadījumā – pamatojoties uz apgrozījuma krituma neievērošanu.

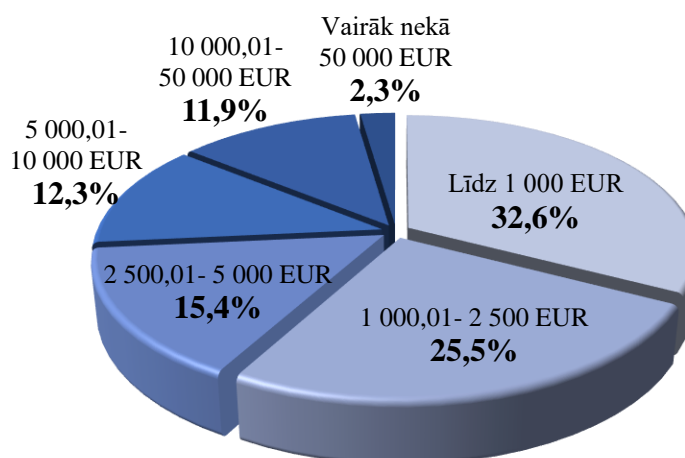
Līdz 2022. gada 17. janvārim VID ir iesniegti 134 iesniegumi par atbalstu algu subsīdijai piešķiršanu, no kuriem izskatīti un lēmumi pieņemti 15 gadījumos, t.sk. deviņi lēmumi ir atstāti negrozīti, piecos gadījumos sākotnējais lēmums ir atcelts un pieņemts lēmums par atbalsta piešķiršanu, vienā gadījumā lēmums ir atcelts daļā un atbalsts piešķirts. Pēc apstrīdēšanas iesniegumu izskatīšanas papildus izmaksāts 1915,24 EUR.

4. VID paveiktais granta maksājumu izmaksai

Laikā no 2021. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 16. janvārim saņemti 10 529 iesniegumi granta piešķiršanai 90 902 222 EUR apjomā, bet atsaukti 347 iesniegumi.

Līdz 2022. gada 16. janvārim piešķirti granti apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai 42 044,76 tūkst. EUR apmērā.

Līdz 2022. gada 16. janvārim piešķirto grantu sadalījums pēc to apmēra par periodu no 2021. gada 1. oktobra

Maksimālais granta atbalsts apgrozāmo līdzekļu plūsmas nodrošināšanai izmaksāts 10 nodokļu maksātājiem 16 atbalstos, kas pārstāv:

- izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozari (septiņi atbalsti);
- mākslas, izklaides un atpūtas nozari (viens atbalsts);
- vairumtirdzniecību un mazumtirdzniecību; automobiļu un motociklu remontu (seši atbalsti);
- transportu un uzglabāšanu (divi atbalsti).

4.1. Granta atsaukumi

Laikā no 2021. gada 1. oktobra līdz 2022. gada 16. janvārim nodokļu maksātāji ir atsaukuši 376 iesniegumus (nodokļu maksātājs atsauc iesniegto iesniegumu un iesniedz jaunu iesniegumu). Atsaukuma iemesli:

- kļūdas nodokļu maksātāja iesniegumā veiktajos aprēķinos, norādītajā atbalsta summā;
- pēc iesnieguma iesniegšanas nodokļu maksātājs ir precizējis nodokļu deklarācijas, kas ietekmē atbalsta aprēķināšanu vai apgrozījuma kritumu;
- atbalstu kumulācijas ietekme, proti, nodokļu maksātāji vērtē iespēju saņemt lielāku atbalstu un izvēlas piemērot izdevīgākos (noteikumu 4.2.1. vai 4.2.2. apakšpunkta) nosacījumus.

4.2. Granta atteikumi

Granta piešķiršanai uz 2022. gada 16. janvāri atteikti 2129 iesniegumi par 10,85 milj. EUR, kas ir 20,2 % no kopējā grantu iesnieguma skaita un 11,9 % no pieprasītās summas.

**Līdz 2022. gada 16. janvārim atteiktie iesniegumi grantu piešķiršanai par periodu no
2021. gada 1. oktobra**

Apskatāmā kopa		Atteikto iesniegumu skaits	Atteiktā summa, tūkst. EUR
G	Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts	575	3657,13
S	Citi pakalpojumi	427	301,27
M	Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	310	1761,16
H	Transports un uzglabāšana	212	1941,94
I	Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	130	939,24
N	Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	119	801,19
R	Māksla, izklaide un atpūta	113	183,89
L	Operācijas ar nekustamo īpašumu	96	473,15
P	Izglītība	71	362,99
Q	Veselība un sociālā aprūpe	45	207,39
J	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	27	157,50
C	Apstrādes rūpniecība	4	60,76
KOPĀ		2129	10 847,61

Granta atteikuma iemesli:

- 52,6 % gadījumu jeb 1056 nodokļu maksātājiem par summu 8146,56 tūkst. EUR grants atteikts, jo apgrozījuma samazinājums nav saistīts ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem. Piemēram, uzņēmumi, kas sniedz komunālos, teritorijas uzturēšanas un tīrīšanas pakalpojumus, tai skaitā patstāvīgiem klientiem – pašvaldības iestādēm, apgrozījuma samazinājums nav saistāms ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem, jo uzņēmuma pakalpojumu sniegšana 2021. gada oktobrī nebija ierobežota. Ņemot vērā, ka granta atteikumi minētā iemesla dēļ tika vērtēti tāpat kā subsīdijas atbalsta atteikuma gadījumā, plašāks skaidrojums un informācija par granta atteikumiem skatāma šī informatīvā ziņojuma apakšnodalā “Subsīdijas atbalsta atteikumi”;

- 26,5 % gadījumu par summu 184,41 tūkst. EUR grants atteikts, jo uzņēmums 2021. gada brīvi izvēlētu trīs mēnešu laikā VID administrētos nodokļus vidēji mēnesī aprēķinājis mazāk nekā 200 EUR. Vairāk nekā puse atteikto iesniegumu jeb 50,6 % (atteiktās summas īpatsvars 44,9 %) ir no nodokļu maksātājiem, kuru pamatdarbības veids pēc saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas ir citi pakalpojumi (S), no tiem lielākoties frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi un fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi.

Piemēram, mazie uzņēmumi un saimnieciskās darbības veicēji (fiziskās personas). Atbalstam pieprasītās summas – no 60 EUR līdz 100 EUR, vidēji aprēķinātā nodokļu summa trīs mēnešu laikā – no 8 EUR līdz 20 EUR;

- 9,1 % gadījumu (193 iesniegumos) par summu 740,61 tūkst. EUR grants atteikts, jo nav pieļaujamās summas atbalstam apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai, ņemot vērā ierobežojumu. Proti, uzņēmuma kopējais atbalsta mēnesī saņemtais atbalsts kopā ar uzņēmuma apgrozījumu atbalsta mēnesī nevar pārsniegt 90 % no uzņēmuma vidējā atbalsta references periodā (attiecīgi 2021. gada vai 2019. gada jūlijā, augustā, septembrī);

- 4,3 % gadījumu par summu 32,54 tūkst. EUR grants atteikts, jo uzņēmums iepriekšējo sešu mēnešu laikā vai 2019. gada brīvi izvēlētu sešu mēnešu laikā vidēji mēnesī aprēķinājis nodokļus mazāk nekā 200 EUR. Gandrīz puse atteikto iesniegumu jeb 47,6 % (atteiktās summas īpatsvars 42,4 %) ir no nodokļu maksātājiem, kuru pamatdarbības veids pēc saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas ir citi pakalpojumi (S), no tiem lielākoties frizieru un skaistumkopšanas pakalpojumi un fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi. Piemēram, mazie uzņēmumi un saimnieciskās darbības veicēji (fiziskās personas). Atbalstam pieprasītās summas – no 60 EUR līdz 380 EUR, vidēji aprēķinātā nodokļu summa sešu mēnešu laikā – no 8 EUR līdz 180 EUR;

- 2,4 % gadījumu par summu 368,82 tūkst. EUR grants atteikts, jo uzņēmumam iesnieguma iesniegšanas dienā ir VID administrēto nodokļu (nodevu) parādi, kas kopsummā pārsniedz 1000 EUR.

Izvērtējot atteikuma iemeslus nodokļu maksātājiem, kuru uzņēmējdarbības forma ir biedrība vai nodibinājums, granta piešķiršana ir atteikta 14 nodokļu maksātājiem (20 iesniegumi) par 63,44 tūkst. EUR. Līdzīgi kā pārējām uzņēmējdarbības formām, arī biedrībām vai nodibinājumiem visbiežāk, t.i., astoņos gadījumos, atteikuma iemesls bijis tas, ka apgrozījuma samazinājums nav saistīts ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem, trīs gadījumos – nav pieļaujamās summas atbalstam apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai, ņemot vērā ierobežojumu, trīs gadījumos – apgrozījuma kritums atbalsta periodā ir mazāks par 20 %, salīdzinot ar vidējo apgrozījumu 2021. gada jūlijā, augustā un septembrī kopā (7. tabula).

7. tabula

Atteikuma nosaukums	Nodokļu maksātāju skaits	Atteikumu skaits	Atbalstam pieprasītā summa (EUR)
Apgrozījuma samazinājums nav saistīts ar saimnieciskās darbības ierobežojumiem	5	8	26 329,44
Apgrozījuma kritums atbalsta periodā ir mazāks par 30 %, salīdzinot ar apgrozījumu 2019. vai 2020. gada attiecīgajā mēnesī	1	2	12 070,00
Nav pieļaujamās summas atbalstam apgrozāmo līdzekļu plūsmas krituma kompensēšanai, ņemot vērā ierobežojumu.	3	3	11 252,64
Uzņēmums (4.2.1. apakšpunktā minētais) 2021. gada brīvi izvēlētu trīs mēnešu laikā VID administrētos nodokļus vidēji mēnesī aprēķinājis mazāk nekā 200 EUR	2	2	10 256,95

Vienlaikus visi iesniegumi tiek rūpīgi izvērtēti, un VID konsekventi vēršas pret nepamatotu atbalsta saņemšanu. VID konstatēti gadījumi, kad uzņēmuma situācija kopumā neliecina par faktisku atbalsta nepieciešamību, lai arī izpildās visi kritēriji atbalsta saņemšanai. Tā, piemēram, VID konstatēts, ka nodokļu maksātājs atbalsta periodā saistītajam uzņēmumam ir aizdevis 9 miljonus EUR.

Lai veicinātu VID klientu izpratni par atbalsta pasākumu piemērošanu un to pieteikšanu, VID tīmekļvietnē izveidota atsevišķa sadaļa [par Covid-19 saistošajiem jautājumiem](#). VID darbinieki turpina sniegt arī telefoniskas un rakstveida konsultācijas jautājumos par atbalstu Covid-19 izraisītās krīzes apstākļos.

6. Secinājumi

1. Līdzīgi kā iepriekšējos atbalsta periodos, visaktīvāk atbalstam piesakās uzņēmumi, kas darbojas tirdzniecībā, izmitināšanas un ēdināšanas nozarē, un pašnodarbinātās personas, kas darbojas pakalpojumu jomā.

2. VID ļoti īsā laika periodā ir operatīvi izskatījis ievērojamu skaitu atbalsta iesniegumu.

3. Galvenais iemesls atbalsta atteikumam ir tas, ka apgrozījuma kritums nav saistīts ar noteiktajiem saimnieciskās darbības ierobežojumiem. Tādējādi secināms, ka nodokļu maksātāji neizprot, kādi iemesli ir/nav uzskatāmi par saistītiem ar epidemioloģiskās drošības pasākumiem Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai.

4. Atbalsta instrumenti sasniedz uzņēmējus, kas ir maksājuši nodokļus un biznesu atbilstoši iespējām pielāgojuši pandēmijas situācijai.

5. VID ieskatā izmaiņas atbalsta programmās nav nepieciešamas.

Pielikumā: Tabula “Nodokļu maksātāju sniegtie paskaidrojumi par saimnieciskās darbības ieņēmumu/apgrozījuma krituma saistību ar Covid-19 ierobežojumiem” (datne Pielikums_ziņojumam_atteikumi_ienemumu_kritums.docx) uz 8 lp.